

Poblat ibèric de Célecs o jaciment del turó Gros de Célecs

Òrrius

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Turó Gros de Célecs
Emplaçament Al cim del turó.
Alçada: 530 m

Coordenades:

Latitud: 41.55681
Longitud: 2.33866
UTM Est (X): 444851
UTM Nord (Y): 4600782

Classificació

Número de fitxa 08153 - 62
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Edats dels Metalls Ibèric
Segle IV-II aC
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Ha estat objecte d'actuacions per part d'aficionats i clandestins.
Protecció Legal
Tipus de protecció: Inexistent
Observacions protecció: Precatàleg d'edificis, construccions i terrenys del municipi d'Òrrius a protegir. NNSS 2003.
Data aprovació: dc., 12/02/2003 - 12:00
Número inventari Sí, CC.AA.: 2030.
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil

Ús actual: Científic/Cultural
Titularitat Privada
Titular: 08152A004000140000ZZ

Fitxes associades:

[Materials d'Òrrius al Museu d'Arqueologia de Catalunya](#)

[Serralada de Céllecs](#)

[Materials d'Òrrius al Museu de Granollers](#)

[Materials d'Òrrius al Museu de Vilassar de Dalt](#)

Autoria de la fitxa Virgínia Cepero González

Data de registre de la fitxa: dv., 17/12/2021 - 15:18

Descripció

Es tracta d'un poblat ibèric format per un recinte de planta trapezoidal, envoltat per una línia de muralla d'uns 230 m de llargada, que engloba una superfície de 2000 m².

Es té coneixement de l'existència de dues torres, de planta quadrangular, que flanquejaven l'entrada al recinte, una d'elles destruïda durant la construcció d'un camí.

A l'interior del jaciment, s'hi han localitzat 9 estructures d'habitació: 5 al sector sud i sud-est (on es troba la major potència de sediment), 3 al sector nord-est i 1 al sector oest. Són de planta rectangular, adossades a la muralla i obertes cap a l'interior del recinte.

Ha estat objecte de diverses campanyes arqueològiques, que han permès establir la cronologia de l'establiment, entre el segle IV i el segle II a.C, tot i que resta imprecisa perquè no s'han publicat els treballs. L'origen al segle IV aC es justifica per la troballa de ceràmica de vernís negre de l'Àtica i de protocampaniana. Tanmateix, s'hi van recollir fragments de ceràmica campaniana A, ceràmica de parets fines, ceràmica comuna ibèrica i àmfores itàliques i grecoitàliques. D'altra banda, l'absència de ceràmica Campaniana B indica que el jaciment va estar actiu fins a mitjans segle II aC.

Es documenten dues fases constructives:

- La primera, que s'inicia en un moment imprecís del segle IV aC, segons demostra l'estudi dels materials obtinguts, tot i que cap de les estructures actualment conegudes es troba relacionada amb aquesta fase.
- La segona, que correspon al moment de la construcció del recinte emmurallat a la plataforma superior del turó, segons demostra el fet que la muralla descansa sobre estructures i estratigrafia anteriors.

Història

Es té constància de la localització de restes arqueològiques en aquest indret des del segle XIX.

El primer estudi del jaciment el va fer J. Serra Ràfols, que va descriure la topografia i les restes visibles i va presentar una planimetria realitzada per M. Ribas.

Les primeres intervencions arqueològiques les va fer el Grup d'Arqueologia de Vilassar de Dalt, durant la dècada dels anys 70 del segle XX.

També es té constància de les intervencions que hi va fer J. Ventura i el seu grup, en una de les torres de defensa, en una data indeterminada.

Durant els anys 1981 al 1987 un equip de la Diputació de Barcelona, dirigit entre d'altres per J. Sanmartí, va dur a terme una sèrie d'intervencions arqueològiques, que van permetre documentar l'assentament amb dades més precises.

Actualment, el jaciment és objecte d'intervencions arqueològiques, durant campanyes als estius, gràcies a la col·laboració de l'ajuntament d'Òrrius, el Parc Serralada Litoral i els Amics de la UNESCO.

Bibliografia

ALMAGRO, M.; SERRA, J.; COLOMINAS, J. (1945) *Carta arqueológica de España*. Barcelona: Centro Superior de Investigaciones Científicas.

BARBERÀ, J. (1990) "Formació i desenvolupament de la cultura ibèrica al Vallès". *Limes, Revista d'Arqueologia*. Cerdanyola del Vallès: Col·lectiu de Recerques Arqueològiques de Cerdanyola.

ESTRADA, J. (1955) *Síntesis arqueológica de Granollers y sus alrededores*. Granollers: Museu de Granollers.

ESTRADA, J. (1969) "Vías y poblamiento romanos en el territorio del área metropolitana de Barcelona". *Quaderns d'ús intern*, núm. 27. Barcelona: Comisión provincial de urbanismo de Barcelona.

ESTRADA, J. (1986) "Prehistòria i història antiga de Granollers i els seus voltants". *Estudis de Granollers i del Vallés Oriental*, 1. Granollers: Ajuntament de Granollers.

ESTRADA, J.; VILLARONGA, L. (1967) "La Lauro monetale y el hallazgo de Cànoves (Barcelona)". *Ampurias*, XXVIII. Barcelona: Museu d'Arqueologia de Catalunya.

GENERALITAT DE CATALUNYA. DEPARTAMENT DE CULTURA (2008) *Inventari del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic de Catalunya (Òrrius)*.

MONTLLÓ BALART, J. (2008) *Inventari del patrimoni arqueològic del Parc Serralada Litoral*. Mataró: Consorci Parc Serralada Litoral, Museu de Granollers.

PÀMIES, A. (1983) *Les restes arqueològiques de la Roca: una passejada pel nostre passat*. Granollers: Museu de Granollers.

PANOSA, I.; PARDO, J. (1986) *Els íbers*. Granollers: Museu de Granollers.

PARDO, J. (1990) "Transformació del paisatge i organització del poblament en època romana al Vallès Oriental". *Limes*, 0. Cerdanyola del Vallès: Col·lectiu de Recerques Arqueològiques de Cerdanyola (CRAC).

SANMARTÍ, J. (2013) "L'assentament ibèric del Turó Gros de Céllecs, o El Castellar (Òrrius, Maresme)". *Quaderns de Prehistòria i Arqueologia de Castelló*, vol. 31. Castelló de la Plana: Servei d'Investigacions Arqueològiques i Prehistòriques de la Diputació Provincial de Castelló, p. 97-110.

SANMARTÍ, J.; SERRA, R.; DOMINGO, D. (1981) *Memòria intervenció arqueològica al poblat ibèric del Turó Gros de Céllecs (Òrrius, Maresme)*. Mem. núm.: 131. Àrea de Coneixement i Recerca de la Direcció General de Patrimoni de la Generalitat de Catalunya.

SERRA, J. de C. (1928) "Baetulo-Blanda". *Forma Conventus Tarraconensis* (Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica, 12). Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.

SERRA, J. de C. (1932) "Llocs d'habitació ibèrics a la costa de Llevant". *Anuari de l'Institut d'Estudis Catalans 1927-1931*, VIII. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.

UBACH, P. (1994) *Memòries etno-arqueològiques. Vilassar de Dalt, 1934-1993. 6000 anys d'història del Maresme*. Argentona: L'Aixernador.

